

HIĐROCACBON KHÔNG NO

Bài 29.

ANKEN

6.1. D.

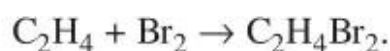
6.2. C.

6.3. 1 : Đúng ; 2 : Sai ; 3 : Đúng ; 4 : Sai.

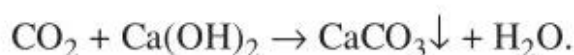
6.4. B.

6.5. C.

6.6. Thử với nước brom, khí nào làm mất màu nước brom là etilen :

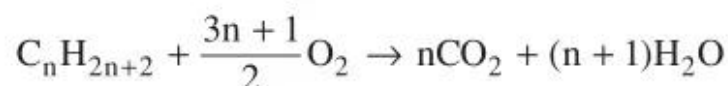
Hai khí còn lại đem thử với nước vôi trong ; chất nào làm dung dịch vẩn đục là CO_2 :

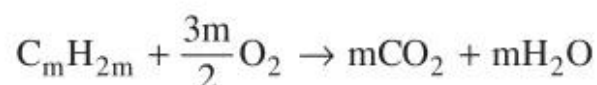
6.7. Cách 1. Giả sử hỗn hợp A có x mol $\text{C}_n\text{H}_{2n+2}$ và y mol C_mH_{2m}

$$x + y = \frac{8,96}{22,4} = 0,4 \quad (1)$$

$$(14n + 2)x + 14my = 9 \quad (2)$$

x mol nx mol

y mol my mol

$$nx + my = \frac{13,44}{22,4} = 0,6 \quad (3).$$

Từ (2) và (3), dễ dàng tìm được $x = 0,3$; suy ra $y = 0,1$.

Thay hai giá trị đó vào (3) tìm được :

$$0,3n + 0,1m = 0,6$$

$$3n + m = 6 \Rightarrow n = 2 - \frac{m}{3}$$

Nghiệm nguyên thu được là $m = 3$, $n = 1$.

CH_4 chiếm 60% thể tích A và C_3H_6 chiếm 40%.

Cách 2. Khối lượng trung bình của 1 mol A :

$$\bar{M}_A = \frac{9}{0,4} = 22,5 \text{ (g)}$$

Trong hỗn hợp A phải có chất có $M < 22,5$; chất đó chỉ có thể là CH_4 .

$$\text{Sau đó giải hệ } \begin{cases} x + y = 0,4 \\ 16x + 14my = 9 \\ x + my = 0,6 \end{cases}$$

tìm được $m = 3$; $x = 0,3$; $y = 0,1$.

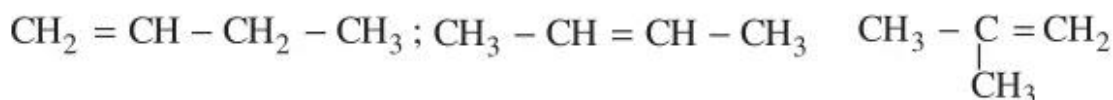

$$\text{Số mol anken} = \text{số mol Br}_2 = \frac{16 \times 12,5}{100 \times 160} = 0,0125 \text{ (mol)}.$$

$$\text{Khối lượng 1 mol anken} = \frac{0,7}{0,0125} = 56,0 \text{ (g)}.$$

$$14n = 56 \Rightarrow n = 4 \Rightarrow \text{C}_4\text{H}_8$$

2)

but-1-en

but-2-en

2-metylprop-1-en

;

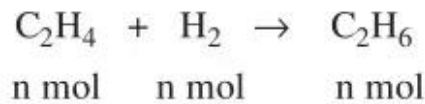

6.9. Giả sử trong 1 mol hỗn hợp A có x mol C_2H_4 và $(1 - x)$ mol H_2 .

$$M_A = 28x + 2(1 - x) = 7,5 \times 2 = 15 ;$$

$$\Rightarrow x = 0,5.$$

Giả sử khi dẫn 1 mol A qua chất xúc tác Ni, có n mol C_2H_4 dự phản ứng :

Số mol khí còn lại trong hỗn hợp B là $(1 - n)$ mol. Theo định luật bảo toàn khối lượng :

$$m_B = m_A = 15 \text{ g.}$$

Khối lượng của 1 mol B :

$$M_B = \frac{15}{1 - n} = 9 \times 2 = 18 \Rightarrow n = \frac{1}{3}$$

Hiệu suất phản ứng :

$$h = \frac{1}{3 \times 0,5} \times 100\% \approx 66,67\%.$$

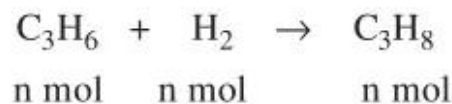
6.10. Giả sử trong 1 mol A có x mol C_3H_6 và $(1 - x)$ mol H_2 .

$$M_A = 42x + 2(1 - x) = 13 \times 2 = 26$$

$$x = 0,6.$$

Như vậy trong 1 mol A có 0,6 mol C_3H_6 và 0,4 mol H_2

Khi dẫn 1 mol A đi qua chất xúc tác Ni :

Số mol khí trong B là $(1 - n)$, khối lượng B vẫn là 26 gam.

$$M_B = \frac{26}{1 - n} = 20 \times 2 = 40 \Rightarrow n = 0,35.$$

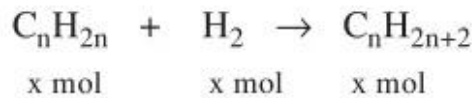
Ở đây hiệu suất phải tính theo hidro và bằng :

$$\frac{0,35}{0,40} \times 100\% \approx 87,5\%.$$

6.11. Giả sử trong 1 mol A có x mol C_nH_{2n} và $(1 - x)$ mol H_2 .

$$M_A = 14nx + 2(1 - x) = 2 \times 6 = 12 \text{ (g)} \quad (1)$$

Khi đun nóng 1 mol A có mặt chất xúc tác Ni, *tất cả* anken đã biến hết thành ankan (vì B không làm mất màu nước brom).

Số mol khí trong hỗn hợp B là $(1 - x)$

Khối lượng hỗn hợp B = khối lượng hỗn hợp A = 12 (g). Do đó :

$$M_B = \frac{12}{1 - x} = 8 \times 2 = 16 \Rightarrow x = 0,25.$$

Thay $x = 0,25$ vào (1), tìm được $n = 3$.

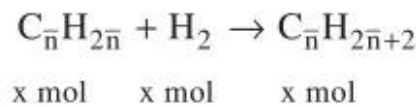
Hỗn hợp A : C_3H_6 25% ; H_2 : 75%.

Hỗn hợp B : C_3H_8 : $\frac{0,25}{0,75} \times 100\% \approx 33,33\%$

H_2 : 66,67%.

6.12. Trong 1 mol A có x mol 2 anken, có công thức chung là $C_{\bar{n}}H_{2\bar{n}}$ và $(1 - x)$ mol H_2 :

$$M_A = 14\bar{n}x + 2(1 - x) = 8,26 \times 2 = 16,52. \quad (1)$$

$$M_B = \frac{16,52}{1 - x} = 11,80 \times 2 = 23,6 ; \Rightarrow x = 0,3.$$

Thay $x = 0,3$ vào (1), tìm được $\bar{n} = 3,6$.

Công thức của 2 anken là C_3H_6 (a mol) và C_4H_8 (b mol)

$$\left. \begin{array}{l} a + b = 0,3 \\ \frac{3a + 4b}{a + b} = 3,6 \end{array} \right\} \begin{array}{l} a = 0,12 ; \\ b = 0,18. \end{array}$$

Hỗn hợp A : C_3H_6 : 12% ; C_4H_8 : 18% ; H_2 : 70%.

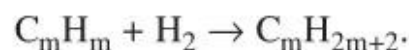
$$\text{Hỗn hợp B : } C_3H_8 : \frac{0,12}{0,7} \times 100\% \approx 17,14\% ;$$

$$C_4H_{10} : \frac{0,18}{0,7} \times 100\% \approx 25,71\% ;$$

$\Rightarrow H_2$ chiếm $\approx 57,15\%$.

6.13. Số mol khí trong hỗn hợp A là $\frac{13,44}{22,4} = 0,6$; trong B là : $\frac{10,08}{22,4} = 0,45$ và trong C là $\frac{8,4}{22,4} = 0,375$.

A chứa H_2 , C_nH_{2n+2} và C_mH_{2m} . Khi A đi qua chất xúc tác Ni :

B chứa C_nH_{2n+2} , C_mH_{2m+2} và C_mH_{2m} còn dư.

Số mol H_2 trong A là : $0,6 - 0,45 = 0,15$.

Đó cũng là số mol C_mH_{2m+2} trong B.

Khi B đi qua nước brom thì C_mH_{2m} bị giữ lại : $C_mH_{2m} + Br_2 \rightarrow C_mH_{2m}Br_2$.
(chất lỏng)

Số mol C_mH_{2m} trong B : $0,45 - 0,375 = 0,075$.

Khối lượng 1 mol $C_mH_{2m} = 14m = \frac{3,15}{0,075} = 42$ (g) $\Rightarrow m = 3$.

Anken là C_3H_6 và ankan do chất đó tạo ra là C_3H_8 .

Trong hỗn hợp C có 0,15 mol C_3H_8 và $0,375 - 0,15 = 0,225$ mol C_nH_{2n+2} .

Khối lượng hỗn hợp C là : $0,375 \times 17,8 \times 2 = 13,35$ (g).

$$\Rightarrow 0,15 \times 44 + 0,225 (14n + 2) = 13,35 \Rightarrow n = 2$$

Ankan là C_2H_6 .

A chứa C_2H_6 (37,5%) ; C_3H_6 (37,5%) và H_2 (25%) ;

B chứa C_2H_6 (50%) ; C_3H_8 (33,33%) và C_3H_6 (16,67%) ;

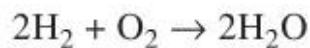
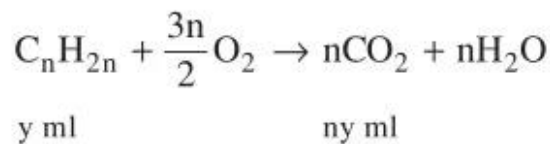
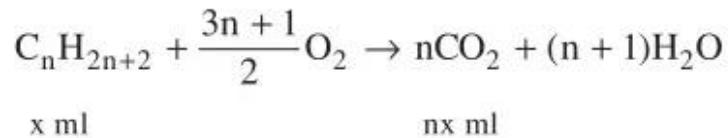
C chứa C_2H_6 (60%) và C_3H_8 (40%).

6.14. 1) Khi đun nóng A có mặt chất xúc tác Ni, chỉ còn lại 1 chất khí duy nhất. Vậy ankan và anken trong A có cùng số nguyên tử cacbon.

Giả sử trong 100 ml A có x ml C_nH_{2n+2} ; y ml C_nH_{2n} và z ml H_2 .

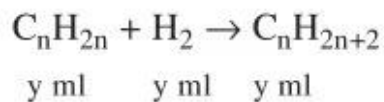
$$x + y + z = 100 \quad (1)$$

Khi đốt cháy hoàn toàn 100 ml A :

Thể tích CO_2 : $n(x + y) = 210 \quad (2)$

Khi đun nóng A có mặt chất xúc tác Ni :

$$x + y = 70 \quad (3)$$

$$y = z \quad (4)$$

Giải hệ phương trình, tìm được $n = 3$; $x = 40$; $y = z = 30$.

Thành phần hỗn hợp A : C_3H_8 : 40% ; C_3H_6 : 30% ; H_2 : 30%

2) Thể tích O_2 là 350 ml.